

**KATEDRA APLIKOVANEJ MATEMATIKY
STROJNÍCKEJ FAKULTY TU KOŠICE**

**PREHĽAD ZÁKLADNÝCH VZORCOV
A VZŤAHOV ZO STREDOŠKOLSKEJ MATEMATIKY
(POMÔCKA PRE PRÍPRAVNÝ KURZ)**

2000

ZÁKLADNÉ ALGEBRAICKÉ VZORCE

$$(a \pm b)^2 = a^2 \pm 2ab + b^2$$

$$(a \pm b)^3 = a^3 \pm 3a^2b + 3ab^2 \pm b^3$$

$$a^2 - b^2 = (a - b)(a + b)$$

$$a^3 - b^3 = (a - b)(a^2 + ab + b^2)$$

$$a^3 + b^3 = (a + b)(a^2 - ab + b^2)$$

OPERÁCIE S MOCNINAMI

$$a^m \cdot a^n = a^{m+n}$$

$$a^m : a^n = a^{m-n}$$

$$(a^m)^n = a^{m \cdot n}$$

$$\left(\frac{a}{b}\right)^n = \frac{a^n}{b^n}$$

$$a^0 = 1$$

$$a^{-n} = \frac{1}{a^n}$$

$$\left(\frac{a}{b}\right)^{-n} = \left(\frac{b}{a}\right)^n$$

$$a^{\frac{m}{n}} = \sqrt[n]{a^m}$$

$$(a \cdot b)^m = a^m \cdot b^m$$

$$\sqrt[n]{a \cdot b} = \sqrt[n]{a} \cdot \sqrt[n]{b}$$

$$\sqrt[n]{\frac{a}{b}} = \frac{\sqrt[n]{a}}{\sqrt[n]{b}}$$

$$\frac{\sqrt[n]{a}}{\sqrt[n]{b}} = \frac{\sqrt[n \cdot m]{a^m}}{\sqrt[n \cdot m]{b^n}} = \sqrt[n \cdot m]{\frac{a^m}{b^n}}$$

$$(\sqrt[n]{a^m})^x = \sqrt[n]{a^{mx}}$$

$$(\sqrt[n]{a})^n = a$$

ELEMENTÁRNE FUNKCIE

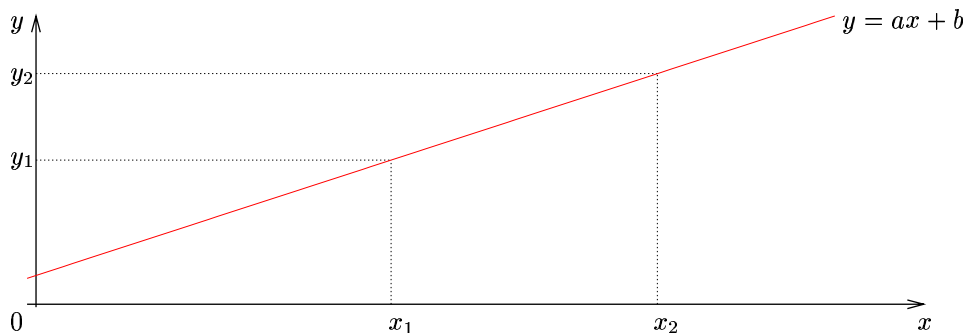
Konštantná funkcia – $f : y = k, k \in \mathbb{R}$ $\mathcal{D}(f) = \mathbb{R}, \mathcal{H}(f) = \{k\}$.

Grafom je priamka rovnobežná s osou x .

Lineárna funkcia – $f : y = ax + b, a, b \in \mathbb{R}, a \neq 0$ $\mathcal{D}(f) = \mathbb{R}, \mathcal{H}(f) = \mathbb{R}$.

Grafom je priamka so smernicou a , ktorá na osi y vytína úsek b .

Kvadratická funkcia – $f : y = ax^2 + bx + c, a, b, c \in \mathbb{R}, a \neq 0$

Grafom je parabola, ktorej os je rovnobežná s osou y .

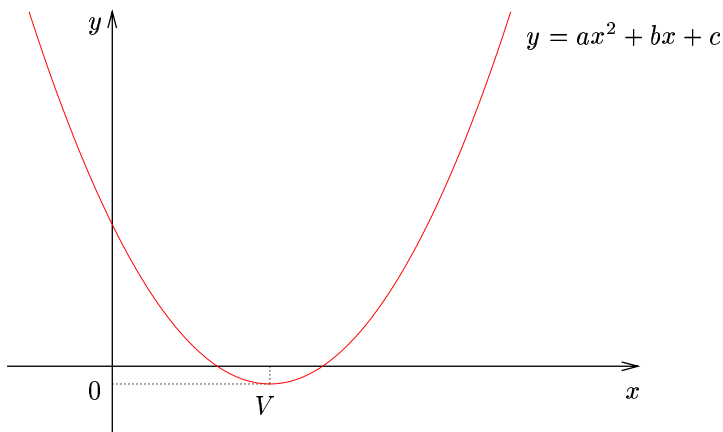
1) $a > 0$: $\mathcal{D}(f) = \mathbb{R}, \mathcal{H}(f) = \langle c - \frac{b^2}{4a}; +\infty \rangle$,

párna pre $b = 0$,

ohraničená zdola,

rastúca, prostá pre $x \in \langle -\frac{b}{2a}; +\infty \rangle$,

klesajúca, prostá pre $x \in \langle -\infty; -\frac{b}{2a} \rangle$.

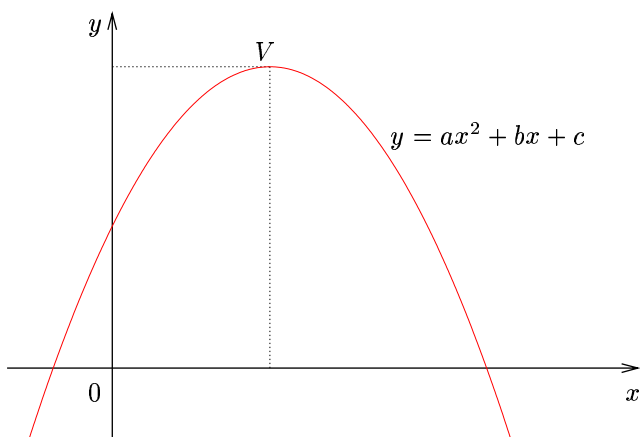
2) $a < 0$: $\mathcal{D}(f) = \mathbb{R}, \mathcal{H}(f) = \langle -\infty; -\frac{b^2}{4a} \rangle$,

párna pre $b = 0$,

ohraničená zhora,

rastúca, prostá pre $x \in \langle -\infty; -\frac{b}{2a} \rangle$,

klesajúca, prostá pre $x \in \langle -\frac{b}{2a}; +\infty \rangle$.

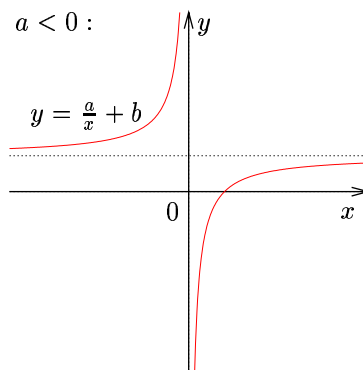
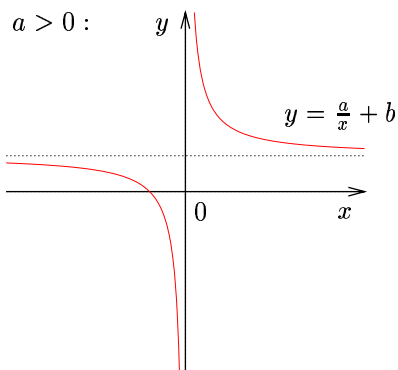

Nech x_1 a x_2 sú korene kvadratickej rovnice $ax^2 + bx + c = 0$. Potom kvadratickú funkciu $y = ax^2 + bx + c$ môžeme vyjadriť v tvare $y = a(x - x_1)(x - x_2)$.

Hyperbolická funkcia – $f: y = \frac{a}{x} + b, a, b \in \mathbb{R}, a \neq 0$

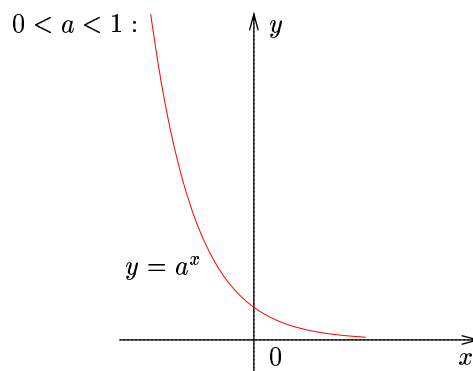
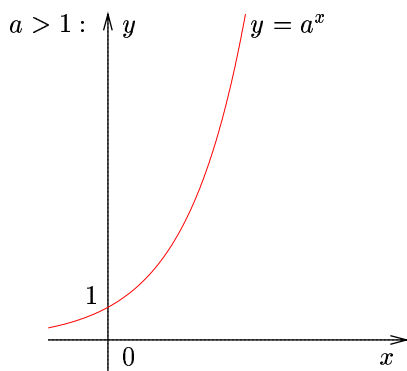
$\mathcal{D}(f) = (-\infty; 0) \cup (0; +\infty), \mathcal{H}(f) = (-\infty; b) \cup (b; +\infty).$

Grafom je rovnoosová hyperbola.

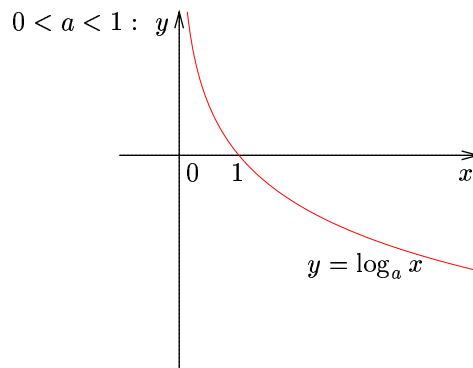
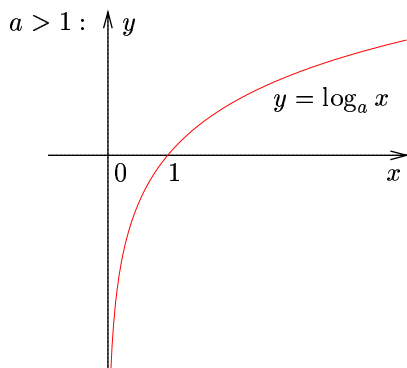
Exponenciálna funkcia – $f: y = a^x, a > 0, a \neq 1$

$\mathcal{D}(f) = \mathbb{R}, \mathcal{H}(f) = (0; +\infty).$

Logaritmická funkcia – $f: y = \log_a x, a > 0, a \neq 1$

$\mathcal{D}(f) = (0; +\infty), \mathcal{H}(f) = \mathbb{R}.$

$\log x = \log_{10} x$ sa nazýva dekadickým logaritmom,

$\ln x = \log_e x$ sa nazýva prirodzeným logaritmom (kde $e = 2.718\dots$ je Eulerovo číslo).

Vlastnosti logaritmov:

$$\log_a xy = \log_a x + \log_a y$$

$$\log_a 1 = 0$$

$$\log_a \frac{x}{y} = \log_a x - \log_a y$$

$$\log_a a = 1$$

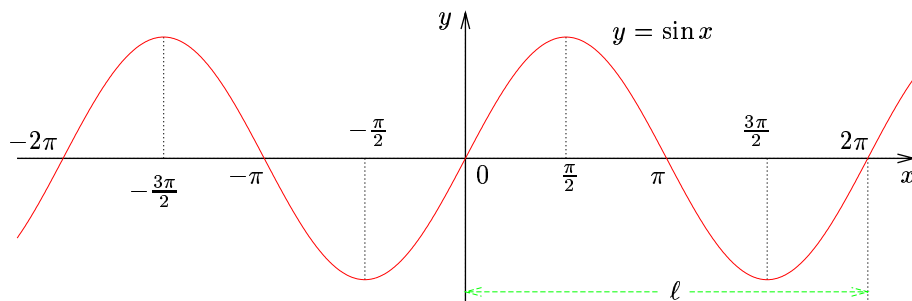
$$\log_a x^n = n \cdot \log_a x$$

$$\log_a x = \frac{\log_y x}{\log_y a}$$

Goniometrické funkcie

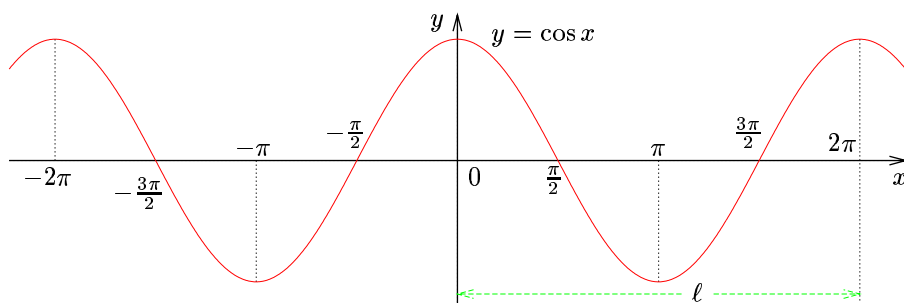
$$f: y = \sin x \quad \mathcal{D}(f) = \mathbb{R}, \mathcal{H}(f) = \langle -1; 1 \rangle.$$

nepárna, preto $\sin(-x) = -\sin x$,
ohraničená,
periodická s periódou $\ell = 2\pi$.

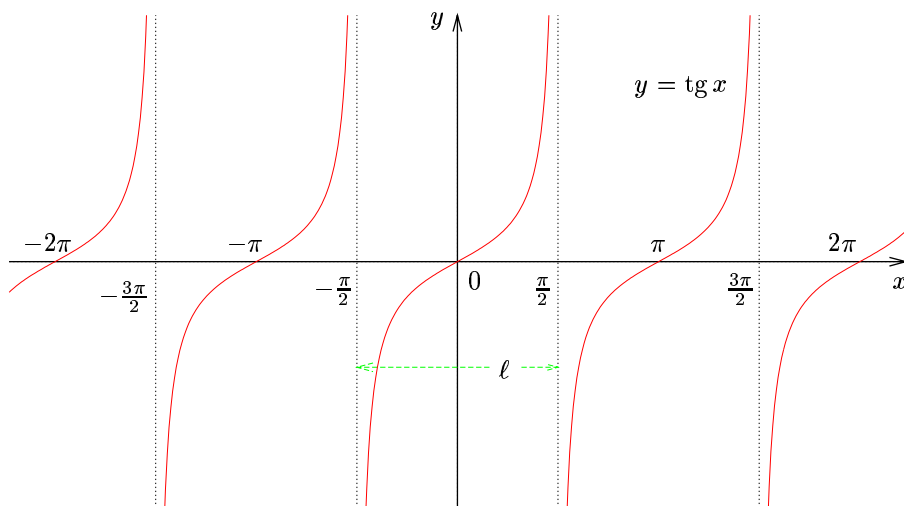
$$f: y = \cos x \quad \mathcal{D}(f) = \mathbb{R}, \mathcal{H}(f) = \langle -1; 1 \rangle,$$

párna, preto $\cos(-x) = \cos x$,
ohraničená,
periodická s periódou $\ell = 2\pi$.

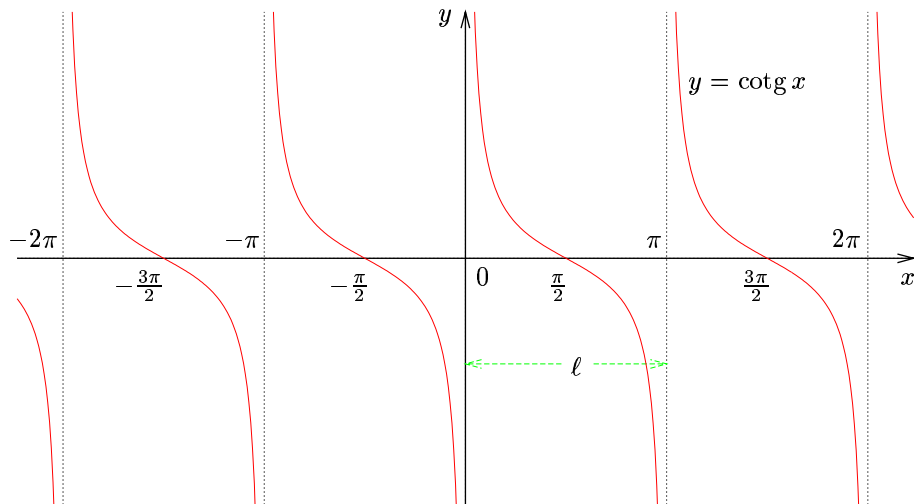
$$f: y = \operatorname{tg} x \quad \mathcal{D}(f) = \mathbb{R} - \{(2k+1) \cdot \frac{\pi}{2}; k \in \mathbb{Z}\} = \bigcup_{k \in \mathbb{Z}} (-\frac{\pi}{2} + k\pi; \frac{\pi}{2} + k\pi),$$

$\mathcal{H}(f) = \mathbb{R}$,
nepárna, preto $\operatorname{tg}(-x) = -\operatorname{tg} x$,
rastúca na každom intervale $I \subset \mathcal{D}(f)$,
neohraničená,
periodická s periódou $\ell = \pi$.

$$f: y = \cotg x \quad \mathcal{D}(f) = \mathbb{R} - \{k\pi; k \in \mathbb{Z}\} = \bigcup_{k \in \mathbb{Z}} (k\pi; (k+1)\pi), \quad \mathcal{H}(f) = \mathbb{R},$$

nepárna, preto $\cotg(-x) = -\cotg x$,
 klesajúca na každom intervale $I \subset \mathcal{D}(f)$,
 neohraničená,
 periodická s periódou $\ell = \pi$.

ZNAMENKA GONIOMETRICKÝCH FUNKCIÍ

Kvadrant	$\sin x$	$\cos x$	$\operatorname{tg} x$	$\operatorname{cotg} x$
I.	+	+	+	+
II.	+	-	-	-
III.	-	-	+	+
IV.	-	+	-	-

$$\begin{aligned} \sin(90^\circ - x) &= \cos x \\ \cos(90^\circ - x) &= \sin x \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} \sin(90^\circ + x) &= \cos x \\ \cos(90^\circ + x) &= -\sin x \end{aligned}$$

TABUĽKA ZÁKLADNÝCH HODNÔT GONIOMETRICKÝCH FUNKCIÍ

x	0°	30°	45°	60°	90°	120°	135°	150°	180°	270°	360°
x	0	$\frac{\pi}{6}$	$\frac{\pi}{4}$	$\frac{\pi}{3}$	$\frac{\pi}{2}$	$\frac{2\pi}{3}$	$\frac{3\pi}{4}$	$\frac{5\pi}{6}$	π	$\frac{3\pi}{2}$	2π
$\sin x$	0	$\frac{1}{2}$	$\frac{\sqrt{2}}{2}$	$\frac{\sqrt{3}}{2}$	1	$\frac{\sqrt{3}}{2}$	$\frac{\sqrt{2}}{2}$	$\frac{1}{2}$	0	-1	0
$\cos x$	1	$\frac{\sqrt{3}}{2}$	$\frac{\sqrt{2}}{2}$	$\frac{1}{2}$	0	$-\frac{1}{2}$	$-\frac{\sqrt{2}}{2}$	$-\frac{\sqrt{3}}{2}$	-1	0	1
$\operatorname{tg} x$	0	$\frac{1}{\sqrt{3}}$	1	$\sqrt{3}$		$-\sqrt{3}$	-1	$-\frac{1}{\sqrt{3}}$	0		0
$\operatorname{cotg} x$		$\sqrt{3}$	1	$\frac{1}{\sqrt{3}}$	0	$-\frac{1}{\sqrt{3}}$	-1	$-\sqrt{3}$		0	

$$1 \text{ radián} = \frac{180^\circ}{\pi} \doteq 57^\circ 17' 45''$$

$$1^\circ = \frac{\pi}{180} \doteq 0.0175$$

ZÁKLADNÉ VZŤAHY MEDZI GONIOMETRICKÝMI FUNKCIAMI

$$\sin^2 x + \cos^2 x = 1$$

$$\operatorname{tg} x = \frac{\sin x}{\cos x} = \frac{1}{\operatorname{cotg} x}$$

$$\operatorname{tg} x \cdot \operatorname{cotg} x = 1$$

$$\operatorname{cotg} x = \frac{\cos x}{\sin x} = \frac{1}{\operatorname{tg} x}$$

SÚČTOVÉ VZORCE

$$\sin(x \pm y) = \sin x \cdot \cos y \pm \cos x \cdot \sin y$$

$$\operatorname{tg}(x \pm y) = \frac{\operatorname{tg} x \pm \operatorname{tg} y}{1 \mp \operatorname{tg} x \cdot \operatorname{tg} y}$$

$$\cos(x \pm y) = \cos x \cdot \cos y \mp \sin x \cdot \sin y$$

$$\operatorname{cotg}(x \pm y) = \frac{\operatorname{cotg} x \cdot \operatorname{cotg} y \mp 1}{\operatorname{cotg} y \pm \operatorname{cotg} x}$$

$$\sin x + \sin y = 2 \cdot \sin \frac{x+y}{2} \cdot \cos \frac{x-y}{2}$$

$$\operatorname{tg} x \pm \operatorname{tg} y = \frac{\sin(x \pm y)}{\cos x \cdot \cos y}$$

$$\sin x - \sin y = 2 \cdot \cos \frac{x+y}{2} \cdot \sin \frac{x-y}{2}$$

$$\operatorname{cotg} x \pm \operatorname{cotg} y = \frac{\sin(y \pm x)}{\sin x \cdot \sin y}$$

$$\cos x + \cos y = 2 \cdot \cos \frac{x+y}{2} \cdot \cos \frac{x-y}{2}$$

$$\cos x - \cos y = -2 \cdot \sin \frac{x+y}{2} \cdot \sin \frac{x-y}{2}$$

$$\sin x \cdot \sin y = \frac{1}{2} \cdot [\cos(x-y) - \cos(x+y)]$$

$$\cos x \cdot \cos y = \frac{1}{2} \cdot [\cos(x-y) + \cos(x+y)]$$

$$\sin x \cdot \cos y = \frac{1}{2} \cdot [\sin(x-y) + \sin(x+y)]$$

VZORCE PRE VÝPOČET FUNKCIÍ DVOJNÁSOBNÝCH A POLOVIČNÝCH UHLOV

$$\sin 2x = 2 \sin x \cos x$$

$$\operatorname{tg} 2x = \frac{2 \cdot \operatorname{tg} x}{1 - \operatorname{tg}^2 x} = \frac{2}{\operatorname{cotg} x - \operatorname{tg} x}$$

$$\sin x = 2 \sin \frac{x}{2} \cos \frac{x}{2}$$

$$\operatorname{cotg} 2x = \frac{\operatorname{cotg}^2 x - 1}{2 \operatorname{cotg} x} = \frac{\operatorname{cotg} x - \operatorname{tg} x}{2}$$

$$\cos 2x = \cos^2 x - \sin^2 x = 1 - 2 \sin^2 x = 2 \cos^2 x - 1$$

$$\sin \frac{x}{2} = \pm \sqrt{\frac{1 - \cos x}{2}}$$

$$\cos \frac{x}{2} = \pm \sqrt{\frac{1 + \cos x}{2}}$$

$$\operatorname{tg} \frac{x}{2} = \frac{\sin x}{1 + \cos x} = \frac{1 - \cos x}{\sin x} = \pm \sqrt{\frac{1 - \cos x}{1 + \cos x}}$$

$$\operatorname{cotg} \frac{x}{2} = \frac{\sin x}{1 - \cos x} = \frac{1 + \cos x}{\sin x} = \pm \sqrt{\frac{1 + \cos x}{1 - \cos x}}$$

$$\sin x = \frac{2 \operatorname{tg} \frac{x}{2}}{1 + \operatorname{tg}^2 \frac{x}{2}}$$

$$\cos x = \frac{1 - \operatorname{tg}^2 \frac{x}{2}}{1 + \operatorname{tg}^2 \frac{x}{2}}$$

$$|\cos x \pm \sin x| = \sqrt{1 \pm \sin 2x}$$

KVADRATICKÉ ROVNICE

Rovnica $\boxed{ax^2 + bx + c = 0, a \neq 0, a, b, c \in \mathbb{R}}$ sa nazýva kvadratickou rovnicou vo všeobecnom tvare. Korene x_1, x_2 kvadratickej rovnice vypočítame zo vzťahu

$$x_{1,2} = \frac{-b \pm \sqrt{b^2 - 4ac}}{2a},$$

kde $D = b^2 - 4ac$ sa nazýva diskriminant kvadratickej rovnice.

Ak $D > 0$, potom rovnica má dva rôzne reálne korene.

Ak $D = 0$, potom rovnica má jeden reálny dvojnásobný koreň:

$$x_1 = x_2 = -\frac{b}{2a}.$$

Ak $D < 0$, potom rovnica má dva komplexne združené korene:

$$x_{1,2} = \frac{-b \pm i \cdot \sqrt{|D|}}{2a},$$

kde i je imaginárna jednotka.

Ak x_1, x_2 sú korene kvadratickej rovnice, potom tzv. rozklad na súčin koreňových činiteľov má tvar

$$ax^2 + bx + c = a(x - x_1)(x - x_2).$$

Ak $a = 1, b = p, c = q$, dostaneme normovanú kvadratickú rovnicu:

$$x^2 + px + q = 0.$$

Pre jej korene platí:

$$x_1 + x_2 = -p, \quad x_1 \cdot x_2 = q.$$

ABSOLÚTNA HODNOTA

Absolútna hodnota reálneho čísla je definovaná takto:

- 1) ak $a \geq 0$, potom $|a| = a$,
- 2) ak $a < 0$, potom $|a| = -a$.

Vlastnosti absolútnej hodnoty:

- a) $|a| \geq 0$,
- b) $|-a| = |a|$,
- c) $-|a| \leq a \leq |a|$,
- d) $|a + b| \leq |a| + |b|$,
- e) $|ab| = |a| \cdot |b|$,
- f) $\sqrt{a^2} = |a|$,
- g) $(|a| < k) \Leftrightarrow (-k < a < k) \Leftrightarrow (a \in (-k; k))$.

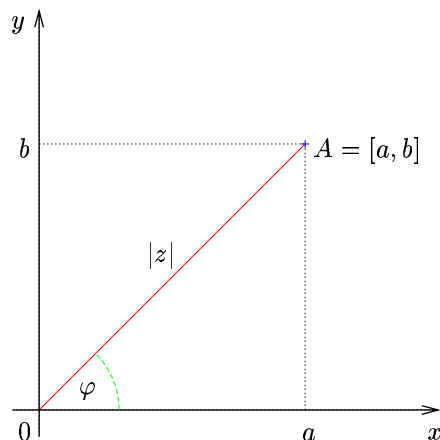
KOMPLEXNÉ ČÍSLA

Každé komplexné číslo sa dá zapísať v tvare $z = a + bi$, kde a je reálna časť, b je imaginárna časť komplexného čísla, i je imaginárna jednotka, pre ktorú platí $i^2 = -1$.

Nech $z_1 = a + bi$, $z_2 = c + di$ sú komplexné čísla. Potom

- a) súčet $z_1 + z_2 = (a + c) + (b + d)i$,
- b) rozdiel $z_1 - z_2 = (a - c) + (b - d)i$,
- c) súčin $z_1 \cdot z_2 = (ac - bd) + (ad + bc)i$,
- d) podiel $\frac{z_1}{z_2} = \frac{(a + bi)(c - di)}{(c + di)(c - di)}$; $c + di \neq 0$; $c - di$ je komplexne združené číslo ku z_2 .

Znázornenie komplexného čísla $z = a + bi$ vektorom \overline{OA} :

Absolútna hodnota komplexného čísla je $|z| = \sqrt{a^2 + b^2}$.

$$\cos \varphi = \frac{a}{|z|} \Rightarrow a = |z| \cdot \cos \varphi$$

$$\sin \varphi = \frac{b}{|z|} \Rightarrow b = |z| \cdot \sin \varphi$$

Po dosadení do algebraického tvaru komplexného čísla $z = a + bi$ dostaneme goniometrický tvar $z = |z| \cdot (\cos \varphi + i \cdot \sin \varphi)$. Platí Eulerov vzťah:

$$e^{i\varphi} = \cos \varphi + i \cdot \sin \varphi.$$

ANALYTICKÁ GEOMETRIA V ROVINE

Nech sú dané dva body $A = [a_1, a_2]$, $B = [b_1, b_2]$. Potom ich **vzdialenosť** je

$$|AB| = \sqrt{(b_1 - a_1)^2 + (b_2 - a_2)^2}$$

a **stred úsečky** AB je

$$S = \left[\frac{a_1 + b_1}{2}, \frac{a_2 + b_2}{2} \right].$$

Rovnice priamky:

1) **parametrické** rovnice –

priamka určená bodom $A = [a_1, a_2]$ a smerovým vektorom $\vec{u} = (u_1, u_2)$:

$$x = a_1 + t \cdot u_1,$$

$$y = a_2 + t \cdot u_2, \quad t \in \mathbb{R},$$

2) **všeobecný tvar** rovnice –

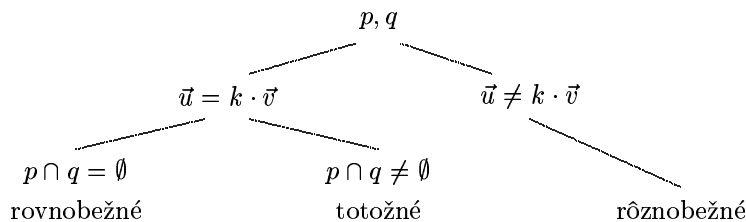
$ax + by + c = 0$, kde $\vec{n} = (a, b)$ je normálový vektor priamky, $\vec{n} \perp \vec{u}$,

3) **smernicový tvar** rovnice –

$y = kx + q$, kde $k = \operatorname{tg} \alpha$ je smernicou priamky, q je úsek, ktorý vytína priamka na osi y .

Vzájomná poloha dvoch priamok:

Priamka p je určená bodom A a smerovým vektorom \vec{u} , priamka q je určená bodom B a smerovým vektorom \vec{v} . Ich vzájomnú polohu určíme podľa schémy:

Uhol dvoch priamok:

$$\cos \alpha = \frac{|u_1 v_1 + u_2 v_2|}{|\vec{u}| \cdot |\vec{v}|},$$

kde $|\vec{u}| = \sqrt{u_1^2 + u_2^2}$, $|\vec{v}| = \sqrt{v_1^2 + v_2^2}$.

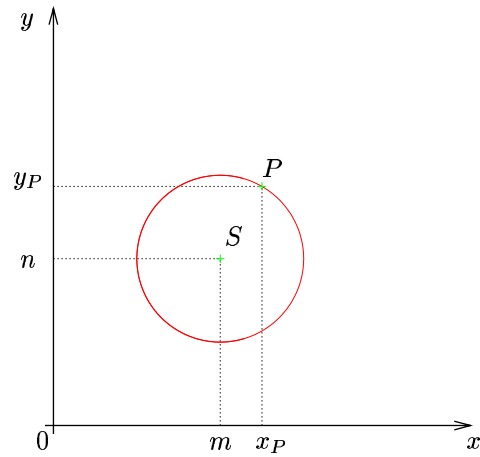
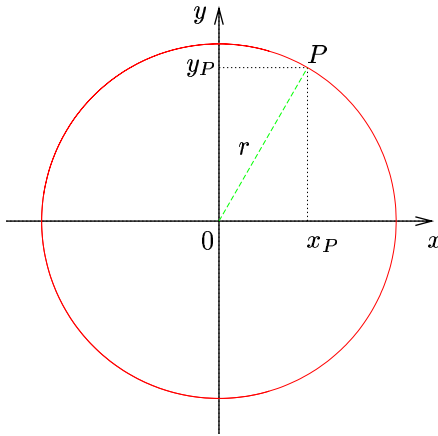
Vzdialenosť bodu $M = [x_0, y_0]$ od priamky $ax + by + c = 0$:

$$v = \frac{|ax_0 + by_0 + c|}{\sqrt{a^2 + b^2}}.$$

Kružnica

Stredový tvar rovnice kružnice $k(S; r)$, kde $P = [x, y]$ je jej ľubovoľný bod, $S = [0, 0]$ je stred, $r = |SP|$ je polomer kružnice, je: $x^2 + y^2 = r^2$.

Ak $S = [m, n]$ je stred, potom rovnica kružnice je: $(x - m)^2 + (y - n)^2 = r^2$.

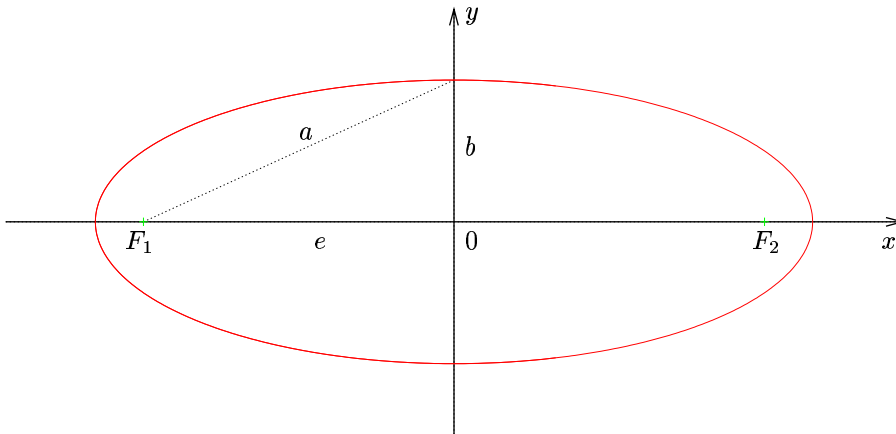

Elipsa

Stredový tvar rovnice elipsy, kde $P = [x, y]$ je jej ľubovoľný bod, je:

$$\frac{x^2}{a^2} + \frac{y^2}{b^2} = 1, \quad S = [0, 0], \quad a^2 > b^2,$$

alebo

$$\frac{(x - m)^2}{a^2} + \frac{(y - n)^2}{b^2} = 1, \quad S = [m, n], \quad a^2 > b^2.$$

$e = \sqrt{a^2 - b^2}$ – lineárna excentricita elipsy.

Ohniská elipsy: $F_1 = [-e, 0]$, $F_2 = [e, 0]$.

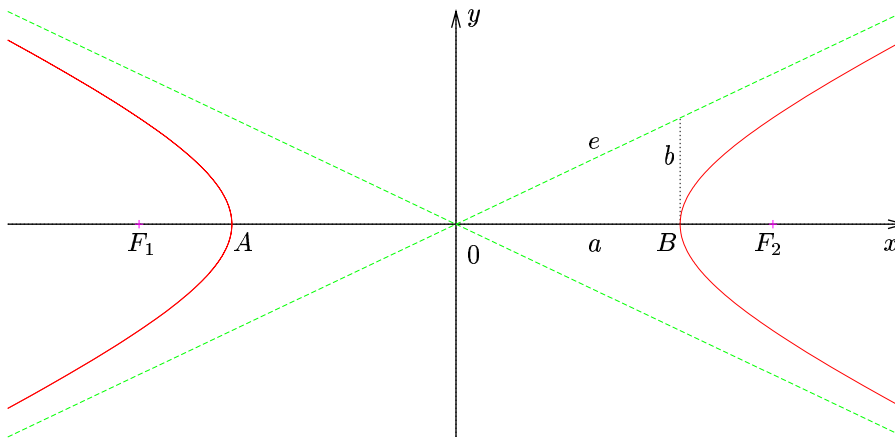
Hyperbola

Stredový tvar rovnice hyperboly, kde $P = [x, y]$ je jej ľubovoľný bod, je:

$$\frac{x^2}{a^2} - \frac{y^2}{b^2} = 1, \quad S = [0, 0],$$

alebo

$$\frac{(x - m)^2}{a^2} - \frac{(y - n)^2}{b^2} = 1, \quad S = [m, n].$$

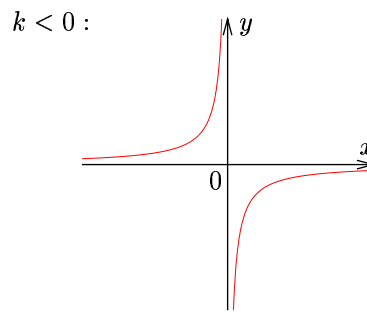
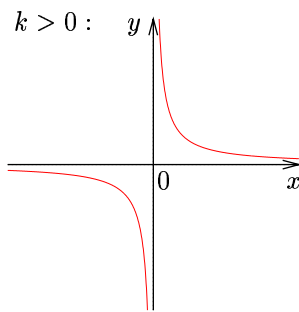
$e = \sqrt{a^2 + b^2}$ – lineárna excentricita hyperboly.

Ohniská hyperboly: $F_1 = [-e, 0]$, $F_2 = [e, 0]$.

A, B – vrcholy hyperboly.

Asymptoty hyperboly majú rovnice: $y = \frac{b}{a} \cdot x$, $y = -\frac{b}{a} \cdot x$.

Rovnoosová hyperbola $y = \frac{k}{x}$,

Parabola

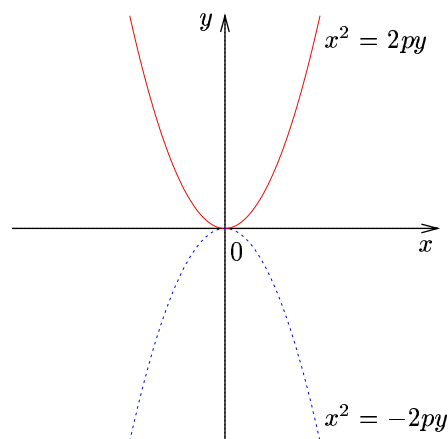
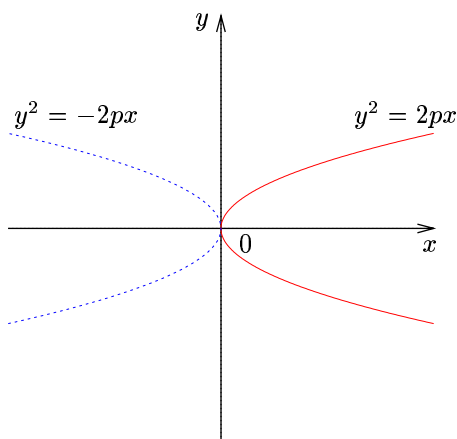
Vrcholový tvar rovnice paraboly, kde $P = [x, y]$ je jej ľubovoľný bod, je:

$$y^2 = \pm 2px, \text{ kde } p > 0, V = [0, 0], o = x,$$

$$x^2 = \pm 2py, \text{ kde } p > 0, V = [0, 0], o = y,$$

$$(y - n)^2 = \pm 2p(x - m), \text{ kde } p > 0, V = [m, n], o \parallel x,$$

$$(x - m)^2 = \pm 2p(y - n), \text{ kde } p > 0, V = [m, n], o \parallel y.$$

Derivačné vzorce:

$$[c]' = 0, \text{ kde } c \text{ je konštanta};$$

$$[x^\alpha]' = \alpha x^{\alpha-1};$$

$$[e^x]' = e^x$$

$$[a^x]' = a^x \ln a;$$

$$[\ln x]' = \frac{1}{x};$$

$$[\log_a x]' = \frac{1}{x \ln a};$$

$$[\sin x]' = \cos x;$$

$$[\cos x]' = -\sin x;$$

$$[\operatorname{tg} x]' = \frac{1}{\cos^2 x};$$

$$[\operatorname{cotg} x]' = -\frac{1}{\sin^2 x};$$

$$[\arcsin x]' = \frac{1}{\sqrt{1-x^2}};$$

$$[\arccos x]' = \frac{-1}{\sqrt{1-x^2}};$$

$$[\operatorname{arctg} x]' = \frac{1}{1+x^2};$$

$$[\operatorname{arccotg} x]' = \frac{-1}{1+x^2};$$

$$[c \cdot f(x)]' = cf'(x);$$

$$[f(x) \pm g(x)]' = f'(x) \pm g'(x);$$

$$[f(x) \cdot g(x)]' = f'(x)g(x) + f(x)g'(x);$$

$$\left[\frac{f(x)}{g(x)} \right]' = \frac{f'(x)g(x) - f(x)g'(x)}{g^2(x)};$$

$$[f(g(x))]' = f'(g(x)) \cdot g'(x);$$

Integračné vzorce:

$$\int dx = x + C;$$

$$\int x^\alpha dx = \frac{x^{\alpha+1}}{\alpha+1} + C \text{ pre } \alpha \neq -1;$$

$$\int a^x dx = \frac{a^x}{\ln a} + C \text{ pre } a \neq 1;$$

$$\int \frac{1}{x} dx = \ln|x| + C;$$

$$\int \cos x dx = \sin x + C;$$

$$\int \sin x dx = -\cos x + C;$$

$$\int \frac{1}{\cos^2 x} dx = \operatorname{tg} x + C;$$

$$\int \frac{1}{\sin^2 x} dx = -\operatorname{cotg} x + C;$$

$$\int \frac{dx}{\sqrt{a^2-x^2}} = \begin{cases} \arcsin \frac{x}{a} + C, \\ -\arccos \frac{x}{a} + C; \end{cases}$$

$$\int \frac{dx}{a^2-x^2} = \frac{1}{2a} \ln \left| \frac{a+x}{a-x} \right| + C;$$

$$\int \frac{dx}{a^2+x^2} = \begin{cases} \frac{1}{a} \operatorname{arctg} \frac{x}{a} + C, \\ -\frac{1}{a} \operatorname{arccotg} \frac{x}{a} + C; \end{cases}$$

$$\int \frac{dx}{\sqrt{x^2+k}} = \ln|x + \sqrt{x^2+k}| + C;$$

$$\int c \cdot f(x) dx = c \cdot \int f(x) dx, \text{ kde } c \neq 0;$$

$$\int [f(x) \pm g(x)] dx = \int f(x) dx \pm \int g(x) dx;$$

$$\int \frac{f'(x)}{f(x)} dx = \ln|f(x)| + C;$$

$$\int f'(x) \cdot g(x) dx = f(x)g(x) - \int f(x) \cdot g'(x) dx;$$